

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/50/2021
Identifikačné číslo spisu:	1316201151
Dátum vydania rozhodnutia:	24.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1316201151.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu TEXTILSERVIS, s.r.o., so sídlom Mierová 181, Bratislava, IČO: 35 736 712, zastúpeného JUDr. Ondrej Krempaský, advokát, so sídlom kancelárie Račianska 66, Bratislava, proti žalovanému Bade Home, s. r. o., so sídlom Stará Vajnorská 11, Bratislava, IČO: 46 881 344, zastúpenému Advokáti Heinrich, s.r.o., so sídlom Skautská 12, Nitra, IČO: 36 865 966, o zaplatenie 8.520,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/28/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/183/2018-694, zo dňa 26. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 23Cb/28/2016-549, zo dňa 12. októbra 2018, žalobu zamietol (v poradí druhý výrok). Ďalšími výrokmi zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania (v poradí prvý výrok) a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania (v poradí tretí výrok).

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 8.520,- eur s príslušenstvom titulom nevrátenia zálohy na kúpu tovaru podľa ústnej kúpnej zmluvy strán zo dňa 25. novembra 2013 (faktúra žalovaného č. 13/01/0078 zo dňa 5. decembra 2013). Podľa kúpnej zmluvy mal žalovaný dodať žalobcovi tovar (špecifikovaný v ods. 2. rozhodnutia súdu prvej inštancie), s dohodnutým termínom dodania tovaru dňa 17. decembra 2013. Keďže žalovaný svoj záväzok nesplnil, strany sa ústne dohodli, že zmluva zaniká ku dňu 17. januára 2014, v dôsledku čoho bol žalovaný povinný vrátiť zálohu 8.520,- eur do 31. januára 2014. Na potvrdenie tejto dohody žalovaný vystavil faktúru - dobropis č. 14/01/002 (správne číslo je

14/01/0002; pozn. dovolacieho súdu) zo dňa

17. januára 2014. Žalovaný zálohu nevrátil, dostal sa do omeškania a dňa 3. februára 2014 písomne vyhlásil, že svoj záväzok vrátiť 8.520,- eur splní do konca februára 2014; s tým žalobca súhlasil, čo potvrdil na vyhlásení. Žalovaný však finančné prostriedky nevrátil, došlo na jeho strane a na úkor žalobcu k obohateniu sa v zmysle ust. § 451 Občianskeho zákonníka

(zák. č. 40/1964 Zb. ďalej tiež „OZ“), a preto sa žalobca domáhal zaplatenia žalovanej sumy spolu s úrokom z omeškania. Žalovaný sa proti žalobe bránil v odpore proti platobnému rozkazu kompenzačnou námietkou a súčasne uplatnil aj vzájomný návrh (v sume prevyšujúcej žalovanú istinu o 18.880,- eur). O vzájomnom návrhu rozhodol súd prvej inštancie uznesením

č. k. 23Cb/28/2016-81 zo dňa 19.6.2016 tak, že konanie (v časti) o vzájomnej žalobe žalovaného o zaplatenie 18.880,- eur s príslušenstvom zastavil, s ohľadom na prekážku skôr začatého konania (§ 159 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“). K návrhu žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania na Okresnom súde Bratislava II

sp. zn. 22Cb/28/2016, uviedol, že v ňom sa rieši otázka existencie pohľadávky žalovaného

vo výške 18.880,- eur, čo však Okresný súd Bratislava III pri posudzovaní započítania vzájomných pohľadávok strán (o 8.520,- eur) nezaväzuje. Uvedené súvisí s posúdením, či došlo k odovzdaniu tovaru a či bola kúpna cena za dodaný tovar zaplatená (formou predfaktúr).

Tieto otázky si v danej veci konajúci súd mohol vykonaním dokazovania zistiť a vyhodnotiť sám, a preto aj s poukazom na zásadu hospodárnosti návrh žalovaného na prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 3 CSP zamietol.

3. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným boli uzavreté viaceré zmluvné vzťahy, predmetom ktorých bol na jednej strane záväzok žalovaného dodať žalobcovi tovar požadovaného druhu a kvality (tovar textilnej povahy) a záväzok žalobcu zaplatiť za dodaný tovar kúpnu cenu. Konateľkou žalobcu je pani Darina Szabová, ktorá vo vzťahu

k žalovanému konala jednak ako konateľka žalobcu, inokedy ako osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Darina Szabová - DARTEX.

Zmluvné vzťahy medzi žalovaným a žalobcom, ako aj žalovaným a osobou Darina Szabová - DARTEX, boli uzatvárané v ústnej aj v písomnej forme, pričom súd prvej inštancie konštatoval,

že v niektorých prípadoch boli tieto zmluvné vzťahy neprehľadné. Medzi sporovými stranami došlo dňa 25. novembra 2013 k uzatvoreniu ústnej zmluvy na dodanie tovaru, pričom tento nebol žalovaným riadne a včas žalobcovi dodaný, hoci žalobca zložil na tento tovar zálohu 8.520,- eur. Napriek následnej dohode strán o zániku zmluvy a vrátení zálohy, nebola záloha žalobcovi vrátená a existencia tejto pohľadávky nebola pred súdom prvej inštancie sporná.

Dôvodom nevrátenia zálohy mala byť splatná (proti)pohľadávka žalovaného voči žalobcovi, ktorá mala vzniknúť v súvislosti s dodaním tovaru (zelenej látky) žalobcovi dňa 3. februára 2014. Dodávke tovaru predchádzala písomná kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovaným

zo dňa 3. júna 2013, podľa ktorej mal žalovaný dodať žalobcovi 27.000 bežných metrov zelenej látky (100% bavlna) na účely ďalšieho predaja látky, ktorej konečným odberateľom bol ÚVTOS Želiezovce. Pôvodne dodaná látka nespĺňala parametre, a bola ÚVTOS reklamovaná, následne dodaná nová látka, tiež nespĺňala parametre, a bola opätovne vrátená dodávateľovi.

Namiesto tejto látky bola dodaná ďalšia látka (3. v poradí), pričom obe reklamované látky zostali dočasne umiestnené v sklade žalovaného, až do 3. februára 2014, kedy látku osobne vyzdvihla

p. Darina Szabová. Dňa 5. februára 2014 vystavil žalovaný za dodanú látku žalobcovi faktúru

č. 14/01/0001 na sumu 29.400,- eur.

4. Súd prvej inštancie považoval existenciu žalovanej pohľadávky žalobcu voči žalovanému

za nespornú a zamerail sa na otázku existencie a kompenzability (proti)pohľadávky žalovaného, spojenej s faktúrou č. 14/01/0001 zo dňa 5. februára 2014 za dodanie tovaru - zelenej látky žalobcovi. Súd vychádzal z predložených dôkazov a konštatoval dôkazné bremeno žalobcu

vo vzťahu k preukázaniu zaplatenia kúpnej ceny za jemu dodaný tovar (látku).

Ten predložil rozsiahlu argumentáciu a dokumentáciu k priebežným platbám na bankový účet žalovaného, resp. v prospech účtov, na ktoré žalovaný žiadal príslušné platby vykonať. Súd však nevyhovel žalobcovmu návrhu, aby vyžiadal z banky údaje o predmetných platbách a majiteľoch týchto

účtov. Na účely konania a posúdenie účinkov započítania zo strany žalovaného nepovažoval súd informáciu o majiteľoch účtov za relevantnú, preto navrhovaný dôkaz nevykonali. Žalovaný k priebežným platbám a predloženým predfaktúram uviedol, že išlo o platby za nové látky, za reklamovanú látku alebo o platby v súvislosti s inými vzájomnými zmluvnými vzťahmi strán.

5. Vzhľadom na súdom prvej inštancie konštatovanú širšiu sieť vzájomných obchodných vzťahov strán v rozhodujúcom období (t.j. od uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 3. júna 2013 až po vystavenie faktúry č. 14/01/0001) ako aj medzi žalovaným a Darinou Szabovou - DARTEX, došlo k viacerým prevodom na účet žalovaného v súvislosti s dodávkou látok vrátane zelenej látky. Keďže išlo o viacero záväzkov, pričom niektoré zmluvy mali len ústnu formu a týkali sa rovnakého, resp. podobného plnenia, bolo pripísanie jednotlivých platieb k poskytnutým plneniam nejednoznačné. Predfaktúry vystavené na predmet plnenia - „záloha na látku“ alebo „záloha na zelenú látku“, boli vystavované na meno žalobcu (prípadne Darina Szabová - DARTEX) aj v čase pred uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 3. júna 2013 aj po uzatvorení tejto zmluvy. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že nebolo možné v konaní jednoznačne určiť, či niektorá a ak áno, tak ktorá konkrétna zálohová platba, mala súvisieť s dodávkou tovaru dňa 3. februára 2014, čo bolo kľúčové pre posúdenie existencie splatnej pohľadávky žalovaného voči žalobcovi, keďže ani konateľka žalobcu nevedela súdu jednoznačne a bez pochybností označiť konkrétne predfaktúry a konkrétne platby, ktoré smerovali práve na úhradu zelenej látky prevzatej konateľkou žalobcu dňa 3. februára 2014.

6. Pokiaľ žalobca argumentoval tým, že žalovaný nepreukázal existenciu zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu, podľa ktorej by mal žalobca platiť za látku odovzdanú dňa 3. februára 2014 kúpnu cenu 1,40 eur/meter, čo malo nasvedčovať tomu, že žiadna nová zmluva neexistovala a dodanie zelenej látky predstavovalo iba odovzdanie vopred dojednanej a zaplatenej látky, tak súd prvej inštancie konštatoval, že absencia písomnej zmluvy na dodatočné dodanie reklamovanej látky neznamena neexistenciu pohľadávky žalovaného voči žalobcovi. V konaní bolo preukázané, že medzi stranami sporu dochádzalo k uzatváraniu zmlúv aj v ústnej forme, pričom pre platné uzatvorenie takej zmluvy postačuje akceptácia ponuky zo strany kupujúceho a následné faktické prebratie predmetu kúpy tak ako v danej veci. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že dňa 3. februára 2014 došlo zo strany pracovníkov žalovaného k naloženiu tovaru - zelenej látky do motorového vozidla EVČ: C. ktorý si na odvoz predmetnej látky zabezpečila konateľka žalobcu. V súvislosti s odovzdaným tovarom bol vystavený dodací list č. 5 zo dňa 3. februára 2014, podpísaný šoférom zabezpečujúcim odvoz tovaru podľa pokynov konateľky žalobcu. Dodatočne bola vystavená i faktúra č. 14/01/0001 zo dňa 5. februára 2014, v zmysle ktorej mal žalobca zaplatiť za dodaný tovar (zelená látka, 100 % bavlna o metráži 17.684 m, resp. 178 roliek) sumu 29.400,- eur. Žalobca nespochybňoval množstvo dodaného tovaru, tvrdil však, že kúpna cena dodaného tovaru bola už zaplatená, a preto nemal voči žalovanému žiadnu pohľadávku.

7. Podľa súdu prvej inštancie dôkazné bremeno pri preukazovaní existencie (spornej) pohľadávky zaťažovalo obe strany konania, a to žalovaného čo do preukázania poskytnutia plnenia - dodania tovaru v množstve a kvalite vymienenom žalobcom a žalobcu čo do preukázania zaplatenia dohodnutej kúpnej ceny za dodaný tovar. Súd uviedol, že žalovaný dodal žalobcovi zelenú látku, ktorá pôvodne nespĺňala parametre zadávateľa, v dôsledku čoho bola reklamovaná. Žalobca však túto reklamovanú látku neskôr prevzal, čím vyjadril svoj súhlas s dodávkou tovaru iných, ako pôvodne žiadaných parametrov látky v množstve uvedenom vo faktúre č. 14/01/0001. V tejto časti žalovaný svoje dôkazné bremeno uniesol. Na druhej strane zaťažovala žalobcu povinnosť preukázať zaplatenie kúpnej ceny tovaru. Žalobca v konaní síce preukázal, že v súvislosti so vzájomnými obchodnými vzťahmi vyplatil žalovanému formou predfaktúr rôzne platby za dodávaný tovar (aj za zelenú látku), avšak nebolo jednoznačne preukázané, že týmito platbami bol uhradený aj tovar osobne prevzatý dňa 3. februára 2014 konateľkou žalobcu. Žalobca v tejto časti podľa názoru súdu prvej inštancie neuniesol dôkazné bremeno, v dôsledku čoho súd vychádzal z toho, že na strane žalovaného existuje pohľadávka voči žalobcovi,

splatná ku dňu 5. februára 2014. Časť tejto pohľadávky (vo zvyšku samostatne uplatňovanej v konaní pred Okresným súdom Bratislava III) predstavuje pohľadávku spôsobilú na započítanie v zmysle príslušných predpisov obchodného a civilného práva.

Kompenzačná námietka žalovaného sa v uplatňovanej výške kryje s výškou pohľadávky žalobcu uplatňovanej v tomto konaní, v dôsledku čoho vzájomné pohľadávky sporových strán v tejto výške zanikajú.

8. Na základe vyššie uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že v konaní bola preukázaná existencia pohľadávky žalobcu voči žalovanému vo výške 8.520,- eur, ako aj pohľadávka žalovaného uplatnená v rovnakej výške v rámci jeho kompenzačnej námietky. V oboch prípadoch ide o pohľadávky uplatniteľné na súde, pohľadávky rovnakého druhu, nepremlčané, a preto spôsobilé na započítanie a keďže došlo k jednostrannému prejavu započítania týchto pohľadávok zo strany žalovaného, uvedené pohľadávky zanikli. Preto súd v prvoinstančnom konaní žalobu, ktorou si žalobca uplatňoval pohľadávku, ktorá zanikla započítaním, zamietol.

9. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/183/2018-694, zo dňa 26. novembra 2019, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie smerovalo len proti v poradí druhému (potvrdzujúcemu) a tretiemu výroku (o náhrade trov konania).

XXXX. Odvolací súd konštatoval vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a jeho dôvodov, keď mal za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav, vysvetlil z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal vykonanými dôkazmi preukázané, dôkazy vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil.

11. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že v konaní bol povinný preukazovať svoje tvrdenia iba žalovaný, pričom s dôkaznou povinnosťou sporových strán sa vysporiadal súd prvej inštancie v ods. 54 napadnutého rozhodnutia. Konštatoval, že súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalovaný uniesol dôkazné bremeno preukázania ústne uzatvorenej kúpnej zmluvy, pričom dodávka zelenej látky sa realizovala dňa 3. februára 2014 prostredníctvom prepravcu, ktorý dodanie tovaru žalobcovi potvrdil. Na druhej strane žalobca nepreukázal, že formou záloh v súvislosti s obchodnými vzťahmi medzi týmito subjektmi, ako aj Darina Szabová - DARTEX a žalovaným, uhradil práve kúpnu cenu za dodanie predmetného tovaru. Žalobca teda neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia, že za tovar vopred zaplatil.

12. Odvolací súd nesúhlasil s námietkou žalobcu o nepreukázaní uzatvorenia ústnej kúpnej zmluvy medzi ním a žalovaným, predmetom ktorej bolo dodanie zelenej látky, keďže o dodaní zelenej látky svedčí dodací list, svedecké výpovede ako aj opravná faktúra č. 14/01/0001.

Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne konštatoval, že pre platné uzatvorenie takejto zmluvy postačuje akceptácia a faktické prevzatie tovaru žalobcom, ako tomu bolo aj v tomto prípade. K námietke týkajúcej sa jednotkovej (kúpnej) ceny 1,40 eur bez DPH za bežný meter, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia netvrdil, že išlo o písomne dohodnutú cenu, resp. že sa vychádzalo z písomne uzatvorenej zmluvy zo dňa 3. júna 2013, uviedol však, že došlo k akceptácii a faktickému prevzatíu tovaru, pričom podľa odvolacieho súdu možno doplniť, že táto cena bola v obchodných vzťahoch medzi týmito subjektmi obvyklá.

13. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu, že žiadna zo svedeckých výpovedí nepreukazuje, že Darina Szabová prevzala zelenú látku ako konateľka žalobcu, pričom tovar mala prevziať Darina Szabová - DARTEX, keďže podľa výpovedí svedkov títo potvrdili nakladanie tovaru pre žalobcu. Prevzatie zelenej látky napokon potvrdil aj samotný žalobca na pojednávaní dňa 5. decembra 2016, keď jeho konateľka, Darina Szabová, vypovedala, že látku žalobca prevzal, a až následne v priebehu konania zmenil žalobca svoju obranu s tým, že išlo o prevzatie zelenej látky firmou Darina

Szabová - DARTEX, ktorá ju mala mať uskladnenú ako reklamovanú látku u žalovaného. Odvolací súd sa preto nestotožnil s námietkami žalobcu, že súd prvej inštancie vôbec nebral do úvahy tvrdenia a dôkazy žalobcu. Konštatoval, že to bola práve konateľka žalobcu, ktorá sa najskôr vyjadrila, že tovar prevzal žalobca, ale bol už vopred uhradený.

V takomto prípade bolo dôkazné bremeno na žalobcovi, t.j. bol povinný preukázať, že zelená látka bola zaplatená, tu formou predfaktúry, resp. zálohy. Ak zmenil žalobca obranu a začal tvrdiť, že tovar neprevzal on, ale iný subjekt, t.j. Darina Szabová - DARTEX, pričom malo ísť dokonca o tovar v jeho vlastníctve, potom bol povinný tieto tvrdenia pred súdom prvej inštancie preukázať.

14. Odvolací súd na záver zdôraznil, že pre posúdenie nároku žalovaného (v súvislosti s ním uplatnenou kompenzačnou námietkou) bolo rozhodujúce, že žalovaný svoj nárok preukázal svedeckými výpoveďami ako aj listinnými dôkazmi, pričom pri ich vyhodnotení vo vzájomnej súvislosti nebolo pochybnosti o oprávnenosti tohto nároku. Žalobca však svoju obranu spočívajúcu v tvrdení, že zelená látka nebola dodaná jemu, ale si ju len vyzdvihla Darina Szabová - DARTEX, jednoznačne nepreukázal. Odvolací súd uviedol, že nie je možné v konaní posudzovať (všetky) vzájomné vzťahy minimálne 4 subjektov, t.j. žalobcu, Darina Szabová - DARTEX, žalovaného, BEGUM BELA, resp. aj ďalších konečných odberateľov a nie je možné vo vzťahu medzi subjektmi, ktoré sú stranami sporu, zohľadňovať vedenie spoločnej evidencie, resp. záväzky, či pohľadávky vyplývajúce z iných vzťahov. Podľa odvolacieho súdu bolo podstatné, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojho (prvotného) tvrdenia, že zelená látka, ktorá bola predmetom dodania zo dňa 3. februára 2014, bola žalobcom vopred uhradená žalovanému.

15. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP, navrhujúc Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“), aby napadnutý rozsudok zrušil a priznal mu trovy dovolacieho konania v plnej výške.

16. Dovolateľ poukázal na konanie pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom namietajúc, že súdy popreli rovnosť strán, ak vyhodnotili, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Tvrdil, že žalovaný nepredložil také dôkazy, ktoré by vyvrátili dôkazmi preukázané tvrdenia žalobcu, že so žalovaným neuzavrel písomnú či ústnu zmluvu, predmetom ktorej by bolo dodanie zelenej látky uvedenej vo FA č. 14/01/0001 zo dňa 5. februára 2014 a dodacom liste č. 5 zo dňa 3. februára 2014.

17. K namietanej vade podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ uviedol, že oba súdy nižšej inštancie sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ak dospeli k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá ústna kúpna zmluva a jej uzatvorenie odvodzovali výlučne od toho, že žalovaný svoj záväzok dodať tovar splnil odovzdaním tovaru podľa ust. § 412 ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka (zák. č. 513/1991 Zb., ďalej aj „ObZ“).

18. Dovolateľ namietal, že žalovaný nepredložil dôkaz, že sa so žalobcom dohodli na podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy, a preto právny záver súdov, že medzi nimi bola uzavretá kúpna zmluva, predmetom ktorej bolo dodanie zelenej látky v množstve uvedenej na faktúre, ktorá nebola v evidencii žalovaného, považoval dovolateľ za rozporný s ust. § 409 ObZ.

Zvýraznil, že „(ž)alovaný nepreukázal, že táto látka bola naložená z dôvodu splnenia záväzku z kúpnej zmluvy, že žalovaný plnil svoju povinnosť z kúpnej zmluvy v zmysle § 411 Obchodného zákonníka a nepredložil dôkaz o tom, že žalobca je povinný zaplatiť dohodnutú kúpnu cenu podľa § 447 Obchodného zákonníka“. Podľa dovolateľa žalovaný ďalej nepreukázal nielen to, že sa so žalobcom dohodol na podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy, ale nepreukázal ani to, „že sa so žalobcom dohodol na niektorej s vedľajších podmienok. O tom kde, kedy a na základe čoho malo dôjsť k prevodu vlastníckeho práva na žalobcu“.

19. Ďalej uviedol, že súdy nižšej inštancie vec po právnej stránke posúdili v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu, ktorú označil ako uznesenie sp. zn. 2Obdo/29/2012

zo dňa 13. septembra 2012, rozsudok sp. zn. 1Mobdo/3/2017 zo dňa 27. augusta 2008, tiež sp. zn. 2Obdo/62/2015, a ktorá je založená na tom, že ústna kúpna zmluva vznikne medzi účastníkmi a jej uzavretie je preukázané, keď sa účastníci dohodli na podstatných náležitostiach.

20. Záverom uviedol, že za nesprávne považuje právne posúdenie veci súdom, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu ústnej kúpnej zmluvy, pretože v konaní nebolo preukázané, že žalobca a žalovaný prejavili vôľu uzavrieť ústnu kúpnu zmluvu, že sa dohodli na podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy. Právne posúdenie veci považuje za rozporné s ust. § 43 až § 47 OZ a § 409 a nasl. ObZ. Ďalej za nesprávne právne posúdenie považuje, že to, že tovar bol žalobcovi dodaný odovzdaním prvému dopravcovi nebolo preukázané. Žalovaným nebol predložený dôkaz o tom, že sa so žalobcom dohodol na tejto vedľajšej podmienke, a preto právne posúdenie veci je v rozpore s ust. § 412 ObZ, nakoľko dopravca jednoznačne uviedol, že prepravu nevykonával pre žalobcu. Dovolateľ namietol, že uzavretie ústnej kúpnej zmluvy súd odvodzuje výlučne od odovzdania tovaru dopravcovi, čo súd považuje za konkludentný prejav, aj keď nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Odovzdanie tovaru dopravcovi nie je dôkazom o uzavretí kúpnej zmluvy, o jej podstatných náležitostiach, prevode vlastníckeho práva, kúpnej cene, účastníkoch zmluvy a vedľajších podmienkach. Preto záver súdu, že cena uvedená na faktúre je cenou obvyklou, je podľa dovolateľa v rozpore s ustanovením § 409 ods. 2 ObZ ako aj § 411 a § 412 ObZ. Faktúra žalovaného nie je dôkazom o zhodnom prejave vôle strán. Dovolateľa dôkazné bremeno preukázať zaplatenie kúpnej ceny nezaťažovalo, keďže nemal zákonnú ani zmluvnú povinnosť žalovanému plniť, rovnako ako žalovaný nemal povinnosť ani právny dôvod žalobcovi dodať zelenú látku. Rovnako ako nesprávne považoval právne posúdenie, že boli splnené zákonné podmienky pre započítanie, čo nie je podľa dovolateľa v súlade s ust. § 580 a § 581 OZ, „pretože neexistovala platná a započítateľná pohľadávka žalobcu voči žalovanému“ (pozn. dovolacieho súdu: dovolateľ mal zrejme na mysli pohľadávku žalovaného voči žalobcovi).

21. K dovolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť [§ 447 písm. f) CSP].

K právnej úprave prípustnosti dovolania.

23. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

24. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP).

25. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte

nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

27. Podľa ustanovenia § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

28. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmatečnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

29. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Zo zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody, a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci a k prípustnosti dôvodov dovolania zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

30. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 CSP dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa ust. § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky hypotetické, prípadne akademické.

31. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010).

32. Z vyššie uvedeného vyplýva rozsah i obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý

pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnu otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny názor na jej riešenie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1409 s.).

33. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, pričom zároveň predloží vlastnú právnu argumentáciu, ktorej opodstatnenosť, resp. neopodstatnenosť má dovolací súd v nadväznosti na právne závery odvolacieho súdu posudzovať.

34. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu

k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

35. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ:

a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd,

b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

36. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky alebo dotknutej judikatúry dovolateľom, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str.1382)

37. Z dovolania vyplýva, že žalobca vytýka odvolaciemu súdu viacero nesprávností, kritizuje správnosť jeho úvah, spôsob vykonania a hodnotenia dôkazov ako aj jeho záverov,

a neopodstatnenosť niektorých jeho konštatovaní. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013). Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, ak dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu,

resp. ním riešená právna otázka po právnej stránke zásadný význam skutočne má.

V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa.

38. Obsahom dovolacích námietok je v podstate to, že odvolací súd sa nesprávne vysporiadal s tvrdeniami a argumentáciou žalobcu o tom, že ústna zmluva medzi stranami nebola uzavretá, lebo nebola preukázaná objednávkou žalobcu („žalovaný tvrdil, že si žalobca u neho tovar objednal čo tiež nepreukázal“), rovnako dohoda o cene ako podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy, ani dohoda o dodaní tovaru jeho odovzdaním prvému dopravcovi ako vedľajšia zmluvná podmienka („žalovaným nebol predložený dôkaz o tom, že sa so žalobcom dohodol“), tiež že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania zaplattenia kúpnej ceny, ktoré ho však nezaťažovalo. Ďalej, že odovzdanie tovaru dopravcovi, hodnotené súdom ako konkludentný prejav uzavretia kúpnej ceny, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Fakturovanú cenu súd nesprávne považoval za cenu obvyklú, hoci išlo o cenu vyššiu než bola cena tovaru s vymienenými podmienkami podľa písomnej zmluvy z 3. júna 2013. Žalovaný faktúru vystavil bez právneho dôvodu a podľa dovolateľa tak neexistovala splatná pohľadávka žalovaného, ktorú by bolo možné započítať so žalovanou pohľadávkou žalobcu. Z uvedeného dovolateľ vyvodzoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu má spočívať v nesprávnom právnom posúdení veci.

39. Dovolací súd k ust. § 421 ods. 1 CSP zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je striktnie limitovaná tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia určitej, dovolateľom nastolenej právnej otázky. V danom prípade dovolateľ z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom tvrdí, že napadnutým rozsudkom došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, avšak nepredkladá žiadnu ním formulovanú právnu otázku, ktorá by mala základ v odklone od existujúcej judikatúry.

40. Podstata argumentácie žalobcu, ktorú prezentoval v konaní pred súdmi nižších inštancií, ako aj v dovolaní, spočívala v jeho predpoklade o unesení svojho dôkazného bremena, o tom, že len on (žalobca) produkoval dôkazy preukazujúce, že látku neprevzal, ako aj to, že dokazovaním nebolo preukázané uzavretie kúpnej zmluvy a dohody o jej podstatných náležitostiach a vedľajších podmienkach. Dovolací súd poukazuje na to, že nie je oprávnený posudzovať a prehodnocovať procesne náležitým spôsobom zistený a ustálený skutkový stav zo strany súdov nižšej inštancie a zaoberať sa skutkovými otázkami. Súdny dospel k záverom vyjadreným vo svojich rozhodnutiach na základe riadne vykonaného dokazovania, v súlade so zákonom stanoveným procesným postupom. Spochybňovanie výsledkov vykonaného dokazovania a skutkových záverov, kritika hodnotenia vykonaných dôkazov alebo polemizovanie s odôvodnením rozhodnutia súdov oboch inštancií nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolacie námietky sa týkali vykonaného dokazovania, keď dovolateľ nesúhlasil so spôsobom vyhodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie a následne odvolacím súdom. Z argumentov a námietok dovolateľa vyplývala jeho nespokojnosť s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, kedy predkladá vlastnú konštrukciu predpokladov, z ktorých podľa neho mali konajúce súdy vychádzať, a hoci dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie, nenastolil žiadnu právnu otázku, pri riešení ktorej by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci, pričom jeho námietky smerovali len proti výsledkom skutkových zistení súdov.

42. Súd prvej inštancie ako i odvolací súd v štádiu dokazovania získavajú pre rozhodnutie podstatné skutkové poznatky o veci, ktorá je predmetom konania. V rámci tohto štádia sa skúma, či žalobca, ako strana (a žalovaný tu ako protistrana v rámci vznesenej kompenzačnej námietky), ktorá sa domáha určitého nároku, preukázala oprávnenosť nároku, a teda či v spore uniesla dôkazné bremeno. Výsledkom uvedeného štádia je hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie, a to podľa jeho úvahy, pričom každý dôkaz hodnotí jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 CSP). Dovolací súd tak uzatvára, že otázka unesenia dôkazného bremena súvisí s vykonávaním a hodnotením dôkazov v konaní pred súdom prvej

inštancie a odvolacím súdom.

43. Podľa dovolateľa sa mal odvolací súd odkloniť od rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 1MOBdo/3/2017, sp. zn. 2Obdo/29/2012 a sp. zn. 2Obdo/62/2015, avšak na tieto žalobca dovolateľ poukázal bez akejkoľvek vlastnej právnej argumentácie k ich aplikácii na sporné konanie. Dovolací súd k dovolateľom uvádzaným rozhodnutiam najvyššieho súdu a k ich aplikácii na sporné konanie uvádza, že pri vymedzení dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nepostačuje označenie jednotlivých súdnych rozhodnutí (často aj nesúvisiacich s predmetom sporu), ale je povinnosťou dovolateľa zo zákonných ustanovení, prípadne z judikatúry, určiť právny záver, ktorého (ne)správnosť v súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu má preskúmať dovolací súd.

44. Dovolateľ vo vzťahu ku všetkým trom rozhodnutiam najvyššieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť, len všeobecne konštatoval, že „ustálená judikatúra NS SR je založená na tom, že ústna kúpna zmluva vznikne medzi účastníkmi a jej uzavretie je preukázané, (keď) sa účastníci dohodli na podstatných náležitostiach.“ Pokiaľ dovolateľ poukazoval na rozhodnutie sp. zn. 1MOBdo/3/2017, tu dovolací súd uvádza, že uvedené rozhodnutie v príslušnom registri Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je evidované, t. j. uvedené rozhodnutie pod sp. zn. 1MOBdo/3/2017 neexistuje (pozn.: posledným rozhodnutím v reg. MOBdo je sp. zn. 5MOBdo/1/2016). K odklonu od rozhodnutia sp. zn. 2Obdo/29/2012 dovolací súd uvádza, že jeho predmetom bolo určenie vlastníctva k osobnému motorovému vozidlu, pričom dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil, nakoľko odvolacím súdom po opakovanom vykonaní dokazovania neboli bez pochybnosti zistené podstatné náležitosti kúpnej zmluvy. Rozhodnutie sp. zn. 2Obdo/62/2015 sa týkalo situácie, keď žalobca sa domáhal zaplata peňažnej sumy s príslušenstvom titulom uzavretej rámcovej zmluvy na dodávku náradia, pričom najvyšší súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, nakoľko dospel k záveru, že úlohou odvolacieho súdu bolo skutočnosti tvrdené sporovými stranami podriaďiť pod hypotézu bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 a nasl. OZ. Ani v jednom z v dovolaní označených prípadov teda nebolo možné identifikovať (v skutkovo a právne obdobnej veci) ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd napadnutým rozhodnutím odkloniť.

45. Dovolací súd má ďalej za to, že dovolanie žalobcu vo svojej podstate predstavuje prípad, kedy dovolateľ tvrdí, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, a teda nejde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnemu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Pokiaľ sa námietky dovolateľa týkali vykonaného dokazovania, keďže žalobca nesúhlasil ani so spôsobom vyhodnotenia dôkazov súdmi nižšej inštancie a tiež pokiaľ z podaného dovolania vyplývala nespokojnosť dovolateľa s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na ním predkladanú vlastnú konštrukciu predpokladov, z ktorých podľa neho mal odvolací súd vychádzať, tak uvedené nezodpovedá vymedzeniu dovolacích dôvodov v zmysle ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP.

46. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nebolo možné konštatovať prípustnosť dovolania z dôvodov nastolených dovolateľom v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

K prípustnosti dôvodov dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

47. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP podmieňuje prípustnosť dovolania kumuláciou dvoch predpokladov, a to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia konkrétnej otázky a zároveň, že táto právna otázka nebola vyriešená v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu (III. ÚS 656/2021). Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou

sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), tak je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018). Otázka relevantná v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Nesprávne právne posúdenie môže byť teda dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

48. Dovolateľ však v dovolaní nevymedzil žiadnu právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci.

V dôsledku nevymedzenia právnej otázky neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. V tomto smere dovolací súd konštatuje, že v prípade absencie vymedzenia právnej otázky, najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd. Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu s poukazom na ust. § 421 CSP nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska odseku 1 písm. b/ tohto ustanovenia.

49. Dovolací súd pre úplnosť k možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolacích dôvodov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP poukazuje na rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/27,28/2019, 6Cdo/13/2017 a 6Cdo/21/2017, v ktorých uviedol, že „...uplatnenie oboch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“. Uvedeného názoru sa pridrižiava aj vec prerokováajúci senát najvyššieho súdu.

50. Tiež dáva do pozornosti uznesenie ústavného súdu zo dňa 5. septembra 2018, sp. zn.

II. ÚS 416/2018, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, ako zjavne neopodstatnená, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“. Zároveň poukazuje aj na záver vyslovený ústavným súdom v uznesení z 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, v zmysle ktorého „podľa názoru ústavného súdu už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej zovšeobecnenia“.

Argumentácia žalobcu obsiahnutá v dovolaní pritom ani predmetný atribút zovšeobecnenia nespĺňa.

51. To, že sa súdy oboch inštancií nestotožnili s výkladom a názorom žalobcu (dovolateľa), nepredstavuje nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ ani c/. Dovolateľ v zásade len opakovane vznášal dôvody a námietky, ktoré už boli v konaní pred súdmi nižšej inštancie v tejto súvislosti vznesené, a s ktorými sa vo svojich rozhodnutiach súdy aj vysporiadali. Z obsahu dovolania je zrejmá len všeobecná nespokojnosť dovolateľa s vyvodením iných skutkových zistení a záverov súdmi nižších inštancií, pričom v dovolaní uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie a spochybňovanie správnosti ich rozhodnutí, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. a), b), resp. písm. c) CSP v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP.

52. Dovolací súd len poznamenáva, že nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, akú právnu otázku, a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie

mal dovolateľ na myslí. Mohol by tým podsúvať strane sporu majúcej záujem na zvrátení výsledku konania pred nižšími súdmi (za cenu porušenia princípu rovnosti zbraní) svoje vlastné úvahy o tom, čo je pre rozhodnutie vo veci zásadné, pominúc na tomto mieste ďalšie riziko dezinterpretácie obsahu dovolania (vyloženia si dovolacím súdom nesprávne, správnosť ktorej právnej úvahy nižších súdov alebo niektorého z nich mal dovolateľ v úmysle namietat').

(K tomu obdobne uznesenie najvyššieho súdu z 27. augusta 2019, sp. zn. 4Obdo/43/2018, ktoré prešlo testom ústavnosti v zmysle uznesenia ústavného súdu zo 14. októbra 2021, č. k. III. ÚS 555/2021-21).

53. Dovolací súd teda konštatuje, že dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod uplatnený v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP spôsobom, aký vyplýva z ust. § 432 ods. 2 CSP, čo vylučuje uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a je naplnený dôvod pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

54. Odhliadnuc od uvedeného žiada sa dovolaciemu súdu na okraj dodať, že jeho pozornosti neušlo doloženie rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č. k. 22Cb/28/2016-1041, zo dňa

24. februára 2020 (t. j. v dobe po vydaní tu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z 26. novembra 2019), ktorým bola zamietnutá žaloba Bade Home s.r.o. proti TEXTILSERVIS, s.r.o. o zaplatenie peňažnej pohľadávky 18.880,- eur s prísl. (tu predstavujúcu predmet zastavenia časti konania Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 23Cb/28/2016 o vzájomnej žalobe Bade Home s.r.o. proti TEXTILSERVIS, s.r.o.), za konštatovania absencie jednoznačného preukázania pasívnej legítimácie TEXTILSERVIS, s.r.o. ako dlžníka/kupujúceho z kúpnej zmluvy s predávajúcim Bade Home s.r.o. (faktúra č. 14/01/0001 z 5. apríla 2014).

K uvedenému je potrebné uviesť, že pochybnosti o pasívnej legítimácii tam žalovaného subjektu (TEXTILSERVIS, s.r.o., tu na strane žalobcu), vedúce k zamietnutiu žaloby, boli výsledkom dokazovania a autonómneho vyhodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie v tomto inom samostatne vedenom konaní. Uvedené nemá na závery prijaté v tu posudzovanom prípade priamy vplyv z hľadiska rovnako samostatne vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia súdmi nižších inštancií. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu

ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie (Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 23Cb/28/2016)

je zrejmé, že výsledok konania závisel aj od jeho priebehu a v konaní zvolených prostriedkoch procesného útoku a procesnej obrany strán (§ 149 CSP), vždy podľa toho, či išlo o preukazovanie žalobou uplatneného nároku a obrany proti nemu alebo o preukazovanie kompenzačného nároku (pôvodne v rámci protinávrhu) žalovaného a obrany žalobcu ako protistrany.

Z uvedeného logicky a opodstatnene vychádzalo konštatovanie súdu o spočívaní dôkazného bremena na oboch stranách sporu. Tiež je podľa dovolacieho súdu potrebné zvýrazniť,

že vzhľadom na kontradiktórnosť civilného sporového procesu súd prvej inštancie,

s čím sa stotožnil aj odvolací súd, prihliadal aj na spôsob a obsah uplatňovania vzájomných nárokov a obrany proti nim (tvrdení a dôkazov) produkovaných stranami v celom priebehu daného konania. To sa konkrétne na strane žalobcu (dovolateľa) týkalo jeho obrany voči uplatnenej pohľadávke žalovaného určenej na započítanie, pričom prvoinštančný súd

(v ods. 54. odôvodnenia svojho rozhodnutia) zreteľne uviedol, že „(ž)alobca v konaní nespochybňoval množstvo dodaného tovaru, spochybňoval iba skutočnosť, že kúpna cena dodaného tovaru bola už zaplatená, a preto žalobca nemal voči žalovanému žiadnu pohľadávku“. Odvolací súd v tejto súvislosti (v ods. 49.) zvýraznil, že „(b)ola to práve konateľka žalobcu, ktorá sa najskôr vyjadrila, že tovar prevzal žalobca, ale bol už vopred uhradený. V takom prípade bolo dôkazné bremeno na žalobcovi,...“ Aj preto súdy nižších inštancií v danej veci nepovažovali

za dôvodnú a relevantnú neskoršiu obranu žalobcu proti kompenzačnej námietke žalovaného založenej na tvrdení, že medzi sporovými stranami k vzniku záväzkového vzťahu z kúpnej zmluvy nedošlo. Tak ako už bolo povedané vyššie, odvolací súd sa ku všetkým námietkam žalobcu, ktoré sú obsiahnuté aj v dovolaní, podrobne a náležite vyjadril (ods. 47. až 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Bližšiemu ozrejmieniu dôvodov napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom v rámci vecného prieskumu správnosti právneho posúdenia veci bráni vyššie konštatovaná neprípustnosť dovolania.

55. Dovolací súd k procesnému postupu v dovolacom konaní považuje napokon za potrebné uviesť, že pri rozhodovaní neprihliadal na obsah doplnenia dovolania žalobcu datovaného dňom 29. júla 2020 (č. 1. 800 spisu), doručeného súdu prvej inštancie dňa 31. júla 2020, t. j. po uplynutí lehoty na podanie dovolania. [pozn.: z tohto písomného podania navyše vyplýva, že bolo podpísané dovolateľom (podpis konateľky) a v rozpore s ust. § 429 ods. 1 veta druhá CSP zjavne nebolo spísané splnomocneným advokátom dovolateľa]. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 434 CSP, podľa ktorého dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Podľa ust. § 427 ods. 1 prvá veta CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bol žalobcovi (jeho právnomu zástupcovi) doručený dňa 31. januára 2020, preto koniec zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania v zmysle ust. § 427 ods. 1 CSP mal pripadnúť na 31. marca 2020, avšak podľa zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý nadobudol účinnosť dňom jeho vyhlásenia 27. marca 2020, došlo k prerušeniu plynutia tejto lehoty do 30. apríla 2020, čím koniec lehoty pripadol na 1. mája 2020 (deň pracovného pokoja) a podľa pravidiel o počítaní procesných lehôt (§ 121 CSP) s posunom konca lehoty na podanie dovolania na najbližší pracovný deň, t. j. pondelok 4. mája 2020. Pokiaľ teda samotné dovolanie žalobcu z 26. apríla 2020 (č. 1. 728 a nasl. spisu) bolo podané včas, v uvedenej, zákonom č. 62/2020 Z. z. modifikovanej dovolacej lehote, toto konštatovanie nemožno vzťahovať na doplnenie dovolania v podaní datovanom 29. júla 2020.

56. Ďalej dovolací súd uvádza, že rovnako nemohol prihliadnuť na podanie zo dňa 14. februára 2022, podpísané konateľkou žalobcu, ktoré sa týkalo návrhu na prerušenie konania (t.j. vrátane prebiehajúceho dovolacieho konania) do skončenia presne neidentifikovaného konania súvisiaceho s trestným oznámením z 19. júla 2021 adresovaným žalobcom, resp. Darinou Szabovou, na Generálnu prokuratúru SR, pričom z podania bolo zjavné, že ho nespísal advokát splnomocnený na zastupovanie žalobcu v dovolacom konaní. Takéto podanie nespĺňa náležitosti vyžadované ust. § 429 ods. 1 druhá veta CSP, podľa ktorého dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Ide o súčasť povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 429 ods. 1 prvá veta CSP). O tom bol žalobca riadne poučený v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu. Keďže návrh na prerušenie konania nemožno považovať za podanie vo veci samej, a keďže nebolo spísané advokátom zastupujúcim dovolateľa, potom dovolací súd za primeranej aplikácie ust. § 128 ods. 3 CSP a § 436 ods. 1 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP nemohol na také podanie prihliadnuť a teda ani o procesnom návrhu v ňom obsiahnutom rozhodnúť.

57. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a preto mu vznikol nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

58. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.